

अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस) करिता सन २०२३-२४ मधील अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी तिस-या हप्त्याचा एकूण ₹ २९५.८५३४९ लाख शिल्लक निधी सन २०२४-२५ मध्ये विनियोग करण्यास वितरीत करणेबाबत .

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : अपोसु-२०२४/प्र.क्र.१०९/४अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : २५ नोव्हेंबर, २०२४

संदर्भ:-

१. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.F.NO.१/(३३)/PFMS/२०२२, दि.०२ मे, २०२३
२. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.६८/४-अ, दि.०५ जुलै, २०२३
३. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.६९/४-अ, दि.०५ जुलै, २०२३
४. केंद्र शासनाचा दि.१९ ऑक्टोबर, २०२३ रोजीचा मेल.
५. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.F.NO.२०-२७/२०१७-NFSM(CA-V), दि.११ मार्च, २०२४
६. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-१/अपोसु/निधी वितरण-२३-२४/प्र.क्र.०७/२-७५/२०२४, दि.३० मार्च, २०२४
७. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-३/अपोसु.कापूस/अनु/१०३६२/२३, दि.३० मार्च, २०२४
८. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.८७/४-अ, दि.३१ मार्च, २०२४
९. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.८८/४-अ, दि.३१ मार्च, २०२४
१०. शासन पत्र क्र.केंपुयो-२०२४/प्र.क्र.१२/२-अ, दि.१६ मे, २०२४
११. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२२/प्र.क्र.४२/४-अ, दि.०७ जून, २०२४
१२. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-१/अपोसु/निधी वितरण-२४-२५/प्र.क्र.०७/१८७०४/२०२४, दि.२२ जुलै, २०२४ (अन्नधान्य पिके प्रस्ताव)
१३. कृषि आयुक्तालयाने दि.२९ जुलै, २०२४ रोजी केंद्र शासनास पाठविलेला मेल.
१४. केंद्र शासनाने दि.०२ ऑगस्ट, २०२४ रोजी कृषि आयुक्तालयाला पाठविलेला मेल.
१५. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-१/अपोसु/निधी वितरण-२४-२५/प्र.क्र.०७/२०२४, दि.०७ ऑगस्ट, २०२४
१६. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८८/अर्थ-३, दि.१५ ऑक्टोबर, २०२४
१७. आदिवासी विकास विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.बीयुडी-२०२४/प्र.क्र.०२/कार्यासन-६, दि.१८ ऑक्टोबर, २०२४

प्रस्तावना :-

सन २०२४-२५ करिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस, कापूस) पिकांकरिता एकूण ₹ ३३८४९.०९९ लाखाच्या वार्षिक कृति आराखड्यास राज्य स्तरीय समितीने संदर्भांकित दि. १६ मे, २०२४ च्या शासन पत्रान्वये मंजूरी दिली आहे. सदर कृती आराखड्यास संदर्भांकित दि.०७ जून, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे.

सन २०२३-२४ करिता तीन्ही प्रवर्गाकरीता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (कापूस, ऊस) पिकांकरिता तिस-या हप्त्यापोटी एकूण केंद्र हिस्साचा ₹ ४९१.९९ लाख निधी संदर्भांकित केंद्र शासनाने दि.११ मार्च, २०२४ रोजीच्या पत्रान्वये पिकनिहाय मंजूर केलेला आहे. योजनेच्या लेखाशीर्षाखाली अर्थसंकल्पीय तरतुदीच्या मर्यादेत तसेच, PFMS प्रणालीवर गतवर्षाचा शिल्लक निधी विचारात घेवून कृषि आयुक्तालयाने संदर्भांकित दि.३०/०३/२०२४ च्या पत्रान्वये केलेल्या मागणीप्रमाणे अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरीता

तिस-या हप्त्याचा अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस) करिता मंजूर झालेला निधी खालीलप्रमाणे वितरीत केलेला आहे.

(रु.लाख)

अ. क्र.	योजना	केंद्र/ राज्य हिस्सा	लेखाशीर्ष	अर्थसंकल्पीय तरतूद	केंद्र शासनाने मंजूर केलेला केंद्र हिस्स्याचा निधी व दिनांक ११/०३/२०२४	वितरीत करावयाचा केंद्र व राज्य हिस्सा	सन २०२३-२४ करिता वितरीत केलेला निधी व शासन निर्णयाचा दिनांक ३१/०३/२०२४
१	२	३	४	५	६	७	८
१	अन्न आणि पोषण सुरक्षा अन्नधान्य - पिके	केंद्र	२४०१८५५७	१४१८.९९	४७५.६०	४७५.६००००	२९९.३०७९५
		राज्य	२४०१८५५६	९४७.९९	-	३१७.०६६६७	१९९.५३८६४
		एकूण		२३६६.९८	४७५.६०	७९२.६६६६७	४९८.८४६५९
२	अन्न आणि पोषण सुरक्षा -वाणिज्यिक पिके (कापूस)	केंद्र	२४०१८५७५	६३.९९०००	९.४८	९.४८०००	९.४८०००
		राज्य	२४०१८५८४	४१.९९०००	-	६.३२०००	६.३२०००
		एकूण		१०५.९८०००	९.४८	१५.८००००	१५.८००००
	अन्न आणि पोषण सुरक्षा -वाणिज्यिक पिके (ऊस)	केंद्र	२४०१८५९३	१९.९९०००	६.९१	६.९१०००	५.६९०००
		राज्य	२४०१८६०१	१२.९९०००	-	४.६०६६७	३.७९३३३
		एकूण		३२.९८०००	६.९१	११.५१६६७	९.४८३३३

केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार व कृषि संचालक (वि व प्र.) यांनी प्रस्तावित केल्यानुसार, सन २०२३-२४ मधील अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस) करिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी तिस-या हप्त्याचा शिल्लक निधी एकूण रु.२९५.८५३४१ लाख (केंद्र हिस्सा रु.१७७.५१२०५ लाख+राज्य हिस्सा रु.११८.३४१३६ लाख) निधी सन २०२४-२५ मध्ये विनियोग करण्यास वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णयः

- सन २०२४-२५ मध्ये अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस) करिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण ₹ २९५.८५३४१ लाख (रुपये दोन कोटी पंचाण्णव लाख पंचाऐंशी हजार तीनशे एकेचाळीस फक्त) निधी या शासन निर्णयान्वये आयुक्त (कृषी) पुणे, यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे पिक निहाय उपलब्ध करून देण्यात येत आहे, सदर निधीपैकी केंद्र व राज्य हिस्साच्या वितरीत निधीचे विवरण पुढीलप्रमाणे -

(रु.लाख)

अ.क्र.	पिके	अनुसूचित जमाती प्रवर्ग		एकूण वितरीत निधी
		केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	
१	गहू	२.६८७८७	१.७९१९१	४.४७९७८
२	कडधान्य	१६०.०२३५३	१०६.६८२३५	२६६.७०५८८
३	भरडधान्य	४.३००६९	२.८६७१३	७.१६७८२
४	पौष्टिक तृणधान्य	९.२७९९६	६.१८६६४	१५.४६६६
५	वाणिज्यिक पिके (ऊस)	१.२२०००	०.८१३३३	२.०३३३३
	एकूण एकंदर	१७७.५१२०५	११८.३४१३६	२९५.८५३४१

२. अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस) करिता उपलब्ध करून देण्यात आलेला केंद्र हिस्साचा ₹ १७७.५१२०५ लाख (एक कोटी सत्त्याहत्तर लाख एक्कावन हजार दोनशे पाच फक्त) निधी व राज्य हिस्साचा ₹ ११८.३४१३६ लाख (एक कोटी अठरा लाख चौतीस हजार एकशे छत्तीस फक्त) निधी खालील लेखाशिर्षांतर्गत सन २०२३-२४ करिता अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

केंद्र हिस्साचे लेखाशिर्ष	राज्य हिस्साचे लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक टी-५ २४०१- पीक संवर्धन, ७९६-जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना (पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना), जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना, (०१) (२१) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके (केंद्र हिस्सा ६०%) (२४०१ A५५७) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक टी-५ २४०१- पीक संवर्धन, ७९६-जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना (पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना), जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना, (०१) (२२) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके (राज्य हिस्सा ४०%) (२४०१ A५६६) ३३, अर्थसहाय्य

३. सन २०२४-२५ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच, आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

४. शासन निर्णयान्वये अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिके व वाणिज्यिक पिके (ऊस) करिता उपलब्ध करून दिलेल्या एकूण ₹ २९५.८५३४१ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीद्वारे जिल्हा निहाय वितरीत करावा.
५. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच, निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
६. शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८८/अर्थ-३, दि.१५ ऑक्टोबर, २०२४ नुसार विहीत केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व आदिवासी विकास विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.बीयुडी-२०२४/प्र.क्र.०२/कार्यासन-६, दि.१८ ऑक्टोबर, २०२४ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४११२५११३२४७८००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रुचिता पिंपळे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
४. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई
७. सचिव (कृषि) ,कृषि व पदुम विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
८. सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
११. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१२. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
१३. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
१४. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
१५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१८. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, पुणे
१९. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
२०. निवड नस्ती-४अ